ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **P. Č.,** proti žalované: **Česká advokátní komora,** se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutím žalované ze dne 15. 6. 2011, č. j. 1587/11, ze dne 14. 7. 2011, č. j. 1900/11, a ze dne 21. 7. 2011, č. j. 2010/11, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 3. 1. 2012, č. j. 5 A 295/2011 – 27,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze, jímž bylo rozhodnuto tak, že se stěžovateli nepřiznává osvobození od soudních poplatků v řízení o jeho žalobě ze dne 18. 7. 2011 proti výše uvedeným rozhodnutím žalované.

Městský soud v napadeném usnesení uvedl, že stěžovatel splňuje první podmínku pro přiznání osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), neboť je nemajetný; přesto mu osvobození od soudních poplatků nepřiznal, protože dospěl k závěru, že stěžovatel zneužívá institutu osvobození od soudních poplatků k procesní aktivitě, která nesvědčí o jeho snaze dobrat se vyřešení sporné právní otázky, ani o tom, že by žalobce uznal předcházející rozhodnutí správních soudů, resp. Ústavního soudu. Městský soud poukázal na „typický" průběh řízení před žalovanou, kdy žalobce nejprve žádá o určení advokáta, s podmínkami určení však nesouhlasí a odmítá s určeným advokátem spolupracovat více, než uzná sám za

vhodné; žalovaná určení advokáta proto zruší. Proti rozhodnutím žalované směřuje vzápětí žaloba, které se žalobce věnuje „specifickým“ způsobem prostřednictvím návrhů na určení lhůty, návrhů týkajících se sídla žalované a oprav zřejmých nesprávností v rozhodnutí soudu. Žalobce opakovaně napadá místní příslušnost Městského soudu v Praze a zpochybňuje doručení písemností navzdory tomu, že je následně obdržel. Toto chování žalobce popsal městský soud poukazem na přístup žalobce v řízeních vedených před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 5 A 88/2010 a sp. zn. 5 A 188/2010. Městský soud proto dospěl k závěru, že žalobci nejde o věc samu a hájení jeho práv, ale o úsilí o jakousi formální procesní čistotu, k jejímuž nastolení žalobce využívá jakýchkoli procesních prostředků, což je dle městského soudu v rozporu se smyslem soudního řízení, a o samotné vedení sporu s ustoupením původního smyslu vedení pře. Za takovéto situace městský soud považoval za spravedlivé, aby žalobce vedl řízení s vědomím existence nákladů řízení.

Stěžovatel námitky obsažené v kasační stížnosti nepodřadil pod konkrétní zákonná ustanovení; z obsahu kasační stížnosti je přesto patrné, že namítá kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost napadeného usnesení spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Jmenovaný v kasační stížnosti a v jejím doplnění uvádí, že městský soud o jeho žalobě nesprávně hovoří v minulém čase. Městský soud rovněž neměl hodnotit racionálnost jednotlivých úkonů stěžovatele před žalovanou a správními soudy. Přetížení městského soudu nelze klást k tíži stěžovatele. Stěžovatel je rovněž přesvědčen, že nemusí respektovat rozhodnutí správních soudů v jiné věci, natož je chápat; naopak zastává názor, že v dalších věcech mohou soudy postupovat jinak. Stěžovatel o neúspěšnosti svých žalob nebyl správními soudy poučen, naopak v poučení městského soudu se mu dostalo informace, že může žádat o osvobození od soudních poplatků. Stěžovatel se domnívá, že mu nelze klást k tíži to, že podává opravné prostředky. I kdyby stěžovatel podal zjevně neúspěšnou kasační stížnost, nelze mu to podle jeho závěru klást k tíži v jiném řízení. Úvahu soudu o tom, že odmítnutí kasační stížnosti znamená její neúspěšnost, považuje stěžovatel za nesmyslnou. Údaj o stovkách nevyřízených věcí svědčí dle stěžovatele o nízké vymahatelnosti práva před Městským soudem v Praze. Závěry městského soudu o tom, že stěžovatel odmítá přistoupit na podmínky stanovené rozhodnutím žalované o určení advokáta, stěžovatel považuje za absurdní, neboť to popírá jeho právo podat žalobu. Nerozhoduje-li městský soud přednostně o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby, vzniká stěžovateli právo podat návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Stěžovatel je toho názoru, že každý účastník se může mýlit ohledně sídla žalované, tudíž správní soudy jej za to nemohou sankcionovat. Stěžovatel rovněž poukazuje na to, že vinou městského soudu dochází k nesprávnému doručování, a že má právo si na takovýto nesprávný postup stěžovat. Stěžovatel je přesvědčen, že rovněž má právo nesouhlasit s tím, aby ve věci bylo rozhodováno bez nařízení jednání, přičemž není jeho povinností se nařízeného jednání účastnit a vzhledem k jeho majetkové situaci má právo na to, aby mu byl ustanoven zástupce pro jednání. Úvahy městského soudu ohledně „účelovosti“ postupu stěžovatele však dle jeho názoru nedokládají, že žaloba je bezúspěšná, což by jedině odůvodňovalo nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že absence evidenčního čísla advokáta v rozhodnutí není vadou, neboť je i tak zřejmé, o koho jde. Stěžovatel též odmítá závěr soudu, že „sídlo pobočky není sídlem správního orgánu“, přičemž zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno brněnskou pobočkou žalované. Městský soud se dopustil nezákonnosti v tom, že posuzoval postup stěžovatele, ačkoli jako

jediný důvod pro nepřiznání osvobození od soudních poplatků stěžovatel považuje míru úspěšnosti žaloby. Stěžovatel je přesvědčen, že procesního práva nelze zneužít a že nelze podat svévolný či účelový hmotněprávní návrh a vést spor pro spor. Samoúčelný návrh nebyl stěžovatelem v tomto řízení podán. Stěžovatel tvrdí, že žádný judikát soudů neurčil, že žaloba proti rozhodnutí bez zákonných náležitostí nemůže být úspěšná. Městský soud rovněž nevzal v potaz náklady materiálního i nemateriálního charakteru, které stěžovatel s vedením sporu má. Stěžovatel rovněž dovozuje, že žádný soud nesmí vyřknout, že bude rozhodovat jinak než v obdobných případech v minulosti. Stěžovatel dále namítá, že ačkoli měl soud dospět k závěru, že napadá pouze odůvodnění rozhodnutí žalované, žalobu z tohoto důvodu neodmítl. Na závěr stěžovatel uvádí, že městský soud jej nesprávně poučil o možnosti podat kasační stížnost, která však podle jeho názoru není přípustná, z důvodu nespravedlivosti procesu před městským soudem však požaduje zásah Nejvyššího správního soudu.

Vyjádření žalované nebylo vyžadováno s ohledem na skutečnost, že se jedná o kasační stížnost směřující proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, tudíž se z povahy věci týká výlučně právní sféry stěžovatele.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti. Kasační stížnost je dle § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), zásadně přípustná, s výjimkou případů taxativně vypočtených v § 104 s. ř. s, pokud splňuje zákonné náležitosti (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 s. ř. s.).

Na okraj pak Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelův názor o nepřípustnosti kasační stížnosti proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků je nesprávný. Soud zde odkazuje na svou rozhodovací praxi (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 7 As 40/2004 - 97, všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle které rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků nelze podřadit pod rozhodnutí podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. (rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení), neboť tímto rozhodnutím se rozhoduje o podstatném procesním právu účastníka řízení.

V posuzované věci zdejší soud nepožadoval zaplacení soudního poplatku ani zastoupení advokátem pro řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení, jímž nebylo vyhověno stěžovatelově žádosti o přiznání osvobození od soudních poplatků, by totiž trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku či na podmínce povinného zastoupení znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77).

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud její důvodnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Brojí-li stěžovatel proti tomu, že městský soud mu podle jeho názoru nesprávně v rozporu s právním řádem a bez opory v podkladech nepřiznal osvobození od soudních poplatků a že se městský soud věnuje jeho postupu v rámci řízení před žalovanou, musí Nejvyšší správní soud odkázat na svá předcházející rozhodnutí týkající se stěžovatele a

zabývající se přiznáváním osvobození od soudních poplatků stěžovateli. V rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 6 Ads 77/2011 - 34, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„Městský soud v Praze se správným a korektním způsobem zabýval osobou stěžovatele a jeho procesní činností v předmětném řízení i v dalších řízeních vedených před tímto soudem. Pokud by se soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí osobou stěžovatele a jeho procesní aktivitou nezaobíral, nemohl by jeho žádost o osvobození od soudních poplatků vůbec posoudit ... Uvedl-li městský soud v odůvodnění svého rozhodnutí, že stěžovatel podává také žaloby proti rozhodnutím žalované, kterým bylo jeho žádostem vyhověno a advokát určen, přičemž podle soudu de facto polemizuje se stanovenými podmínkami vyplývajícími ze zákona, byl tento postup Městského soudu v Praze na místě, neboť pouze obecně (bez vztahu ke konkrétní věci a bez konstatování správnosti a zákonnosti jednotlivých rozhodnutí žalované) charakterizoval procesní postup stěžovatele za účelem posouzení, zda stěžovatel postupuje jím zvoleným procesním způsobem z určitého, relevantního a ospravedlnitelného důvodu, nebo zda jen účelově vede „spory pro samotné spory“, jejichž vedení je mu umožněno prostřednictvím přiznávání osvobození od soudních poplatků... Tvrdí-li stěžovatel, že soud nepřihlédl k tomu, že mezi jeho náklady patří i prostředky vynaložené na samotnou komunikaci se soudem, které jsou pro osobu v hmotné nouzi značné, musí Nejvyšší správní soud poukázat na to, že Městský soud v Praze nepřiznal osvobození od soudních poplatků z důvodu, že by stěžovatel nedoložil svou nemajetnost, ale pro svévolné uplatňování práv, které ústí v zjevnou neúspěšnost návrhu... Komunikace se soudem proto může pro stěžovatele představovat značnou finanční zátěž. Jak je však Nejvyššímu správnímu soudu z jeho činnosti známo (evidenční systém Nejvyššího správního soudu vykazuje od roku 2006 celkem 213 stěžovatelových kauz), stěžovatel si komunikaci se správními soudy „usnadňuje“ zasíláním „souborných podání“, kdy do jedné obálky dá desítky různých podání vztahující se k různým řízením, často navíc fakticky adresovaným i jiným soudům (učinil tak i v posuzované věci, kdy kasační stížnost proti usnesení městského soudu byla vložena do jedné obálky spolu s třiceti jinými podáními). Jeho majetková situace mu tedy nebrání komunikovat se správními soudy, potažmo s jinými orgány veřejné moci, z tohoto důvodu není vyloučen z přístupu k soudům... Jak městský soud uvedl u odůvodnění napadeného rozhodnutí - a Nejvyšší správní soud nemá jakýkoli důvod se od jeho závěrů odchýlit - stěžovatel nemá dostatek finančních prostředků ... Při rozhodování o přiznání či nepřiznání osvobození od soudních poplatků však Městský soud v Praze správně přihlížel k dalším okolnostem případu, nejen k majetkové situaci stěžovatele... Mají-li soudní poplatky zajistit výše uvedenou regulační funkci, musí soudy kromě majetkové situace účastníka řízení zohlednit i další okolnosti případu, např. v podobě procesního postupu daného účastníka v předmětném řízení, případně v dalších jím vedených řízeních před tímto soudem. Jak bylo shora uvedeno, Nejvyšší správní soud již vyslovil, že součástí posouzení specifických okolností žádosti o osvobození od soudních poplatků a individuálních poměrů žadatele je také úvaha, zda tento neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem (srov. shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91). Jakýkoli jiný závěr by byl v rozporu s účelem tohoto institutu, jenž primárně brání tomu, aby účastník řízení mohl pouze pro svou nepříznivou majetkovou situaci uplatňovat své právo u soudu i za okolností, jež svědčí o svévoli či šikanóznímu výkonu práva anebo ústícímu do neúspěšnosti návrhu ... Za tohoto faktického stavu a s přihlédnutím k okolnostem, kterými se Městský soud v Praze vyčerpávajícím způsobem zabýval, je závěr ohledně účelovosti stěžovatelových procesních postupů na místě.“* Proti tomuto rozsudku Nejvyššího správního soudu podal stěžovatel ústavní stížnost, jež byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2011, sp. zn. I. ÚS 3034/11.

Nejvyšší správní soud přitom v rozsudku ze dne 17. 1. 2012, č. j. 2 As 138/2011 - 27 (jehož účastníkem byl rovněž stěžovatel), dále uvedl, že *„nemohl ani přehlédnout, že v dané věci stěžovatel žalobou brojí proti rozhodnutí České advokátní komory, kterým se mu určuje advokát k poskytování právní služby. Podobného rázu jsou i jiné spory stěžovatele projednávané Nejvyšším správním soudem i soudy krajskými. Tyto spory přitom nejsou takového charakteru, aby měly vztah k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry. Netýkají se, a to ani nepřímo, stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí. Jde naopak o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Takové spory má stěžovatel plné právo vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí v nich mít možnost účinně hájit svá práva. Není však důvod, aby náklady na vedení takových sporů, které je zásadně povinen hradit každý žalobce, za stěžovatele pravidelně nesl stát formou osvobozování od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím nemajetným osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, dostupné na www.nssoud.cz). Takovou povahu však předmětný spor nemá.“*

Od této argumentace Nejvyšší správní soud nemá důvodu odchýlit se ani v posuzované věci, protože je přiléhavá i pro kasační stížnost ze dne 18. 1. 2012 a její doplnění ze dne 5. 3. 2012. Městský soud v Praze se tudíž musel osobou stěžovatele, jeho postupem v předmětném řízení (stejně jako v jiných řízeních) a jeho chováním před žalovanou zabývat, aby mohl posoudit, zda se ze strany stěžovatele nejedná o zneužití institutu osvobození od soudních poplatků, který podle názoru Nejvyššího správního soudu rovněž představuje důvod pro to, aby účastníkovi řízení nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků. Argumentaci stěžovatele ohledně toho, že s. ř. s. jako podmínku nepřiznání osvobození od soudních poplatků zná pouze zjevnou bezúspěšnost návrhu, proto Nejvyšší správní soud nesdílí.

Uvedení minulého času v odůvodnění napadeného rozhodnutí nemá podle názoru Nejvyššího správního soudu jakýkoli vliv na zákonnost a správnost rozhodnutí správního soudu. Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že je zcela irelevantní, jaký čas používají správní soudy v odůvodnění svých rozhodnutí, pokud je z rozhodnutí zřejmé, jaké věci se týká a jaký názor správní soud na danou věc zaujal (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 8. 2011, č. j. 6 Ads 76/2011 – 22).

Tvrdí-li stěžovatel, že městský soud nemůže odkazovat na rozhodnutí v jiných věcech (viz bod 3 doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 3. 2012), shledává Nejvyšší správní soud jeho argumentaci za rozpornou s jinou částí jeho kasační stížnosti. V bodu 34 podání ze dne 5. 3. 2012 totiž stěžovatel dovozuje, že správní soudy nesmí rozhodovat jinak než v jiných, obdobných věcech. Takovýto přístup svědčí o tom, že stěžovatel tuto argumentaci nemíní vážně, proto se k ní Nejvyšší správní soud nemůže vyjádřit, neboť není zřejmé, jakým způsobem stěžovatel ve skutečnosti proti usnesení městského soudu brojí.

Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že soud je vázán svou rozhodovací praxí - ve vztahu k Nejvyššímu správnímu soudu srov. ustanovení § 17 odst. 1 s. ř. s., podle kterého se musí věc předložit rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, pokud senát Nejvyššího správního soudu dojde k právnímu názoru odlišnému od právního názoru dříve zaujatého Nejvyšším správním soudem. Vázanost judikaturou (ustálenou rozhodovací praxí) však není absolutní, tj. soud se může od ní odchýlit, ovšem pouze za situace, kdy toto náležitě odůvodní. Městský soud v předmětné věci odklon od dřívějšího přístupu ke stěžovateli vysvětlil a Nejvyšší správní soud tomuto nemůže nic vytknout. Z povahy věci posouzení toho, zda stěžovatel zneužívá institutu osvobození od soudních poplatků k další procesní aktivitě, bylo navíc, podle názoru Nejvyššího správního soudu, možné pouze tehdy, kdy stěžovateli bylo v minulosti osvobození od soudních poplatků městským soudem přiznáváno.

Poukazuje-li stěžovatel na to, že byl poučen o možnosti podat žádost o osvobození od soudních poplatků a že nemusí brát zřetel na rozhodování správních soudů v jiných jeho věcech, nemůže této námitce Nejvyšší správní soud přisvědčit. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 16. 12. 2011, č. j. 2 Aps 7/2011 - 156 (jehož účastníkem byl i stěžovatel a proti kterému podal ústavní stížnost, evidovanou pod sp. zn. III. ÚS 696/2012), vyjádřil k rozhodnutím žalované ve vztahu ke stěžovateli. Odmítá-li stěžovatel respektovat rozhodnutí správních soudů týkající se určování a zprošťování advokáta žalovanou, která mu vysvětlila, že jeho žaloba v tam uvedené věci není důvodná, a postupuje-li v dalších obdobných věcech podobným způsobem, musí stěžovatel počítat s tím, že jeho žaloby budou odsouzeny k neúspěchu. V takovém případě, vzhledem k jeho procesní aktivitě v každém řízení a k neúměrnému nárůstu počtu jím vedených řízení, je na místě podle Nejvyššího správního soudu zvážit, jestli jeho počínání v případě žalob vůči žalované týkající se určování a zprošťování advokátů jsou smysluplné a jestli jsou vedeny snahou domoci se ochrany stěžovatelových veřejných subjektivních práv před nezákonným postupem žalované nebo jen snahou stěžovatele vést „spor pro spor“.

Nejvyšší správní soud souhlasí s postupem městského soudu, který ve výzvě obsažené v usnesení ze dne 12. 12. 2011, č. j. 5 A 295/2011 - 22, poučil stěžovatele o možnosti podat žádost o osvobození od soudních poplatků, neboť tak městský soud splnil poučovací povinnost správních soudů podle ustanovení § 36 odst. 1 s. ř. s. To, že stěžovatel byl v souladu se zákonem poučen o možnosti podat žádost o osvobození od soudních poplatků, ještě neznamená, že mu následně bude osvobození od soudních poplatků přiznáno.

K údajně neoprávněnému posuzování stěžovatelových kroků v jiných řízeních před městským soudem, ve správních řízeních před žalovanou a při komunikaci s určenými advokáty, Nejvyšší správní soud naopak souhlasí s argumentací městského soudu, který popsal postup, jakým způsobem stěžovatel brání svá práva. Se stěžovatelem je nutno souhlasit v tom, že má právo bránit se krokům správního orgánu, resp. správního soudu. Ale tato obrana práv musí být podle názoru Nejvyššího správního soudu smysluplná v tom směru, aby byla efektivní a sloužila k racionální změně jeho právní sféry. Pokud stěžovatel brojí proti jakémukoli úkonu žalované nebo správního soudu, ačkoli mu tímto úkonem bylo materiálně vyhověno (bez ohledu na to, že i proti takovému

rozhodnutí mu formálně svědčí právo podat správní žalobu, resp. kasační stížnost), nelze hovořit o efektivitě a smysluplnosti počínání stěžovatele v řízení před žalovanou nebo před správním soudem. Jinými slovy, Nejvyšší správní soud nepovažuje za správný takový postup, který volí stěžovatel, když proti jakémukoli úkonu brojí návrhy na zahájení řízení, resp. kasační stížností, s argumentací, že tak naplňuje své ústavní právo přístupu k soudu a právo domáhat se přezkumu úkonu správního orgánu. Soudní přezkum a řízení o kasační stížnosti má sloužit k účinnému domáhání se obrany před nezákonným rozhodnutím správního orgánu, resp. správního soudu, a k nápravě takového stavu. Takovou efektivní a smysluplnou obranu veřejných subjektivních práv však podle Nejvyššího správního soudu nepředstavuje postup stěžovatele, který po žalované požaduje určení advokáta pro zastupování v řízení (většinou pro řízení o ústavní stížnosti před Ústavním soudem), proti vyhovujícímu rozhodnutí žalované podává žalobu, přičemž vůči jakémukoli rozhodnutí správního soudu brojí opravnými prostředky (různě stěžovatelem označenými). Proti rozhodnutím Nejvyššího správního soudu následně podává ústavní stížnost k Ústavnímu soudu, přičemž k zastupování v řízení žádá žalovanou o určení advokáta. I proti tomuto určení dalšího advokáta brojí žalobce další žalobou ke správnímu soudu.

Poukazuje-li stěžovatel v rámci kasační stížnosti na vady doručování, proti kterým má právo se bránit, nemůže ani s tímto Nejvyšší správní soud souhlasit. Jak vyplývá z popisu provedeného městským soudem (který stěžovatel nijak nerozporuje a jelikož se jedná o jinou věc, nemůže si jej Nejvyšší správní soud ověřit), došlo ze strany městského soudu k chybnému postupu při doručování usnesení, který však byl městským soudem ihned poté, co na něj stěžovatel upozornil, napraven a usnesení bylo stěžovateli řádně doručeno. Ani s tímto postupem se stěžovatel nespokojil, trval na své námitce neúčinnosti doručení písemnosti a proti následnému usnesení městského soudu podal kasační stížnost (ačkoli byl Nejvyšším správním soudem opakovaně informován o tom, že kasační stížnost je nepřípustná; k tomu srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 22. 6. 2011, č. j. 6 Ads 68/2011 - 48). Ačkoli stěžovateli byla písemnost následně řádně doručena a přestože předchozí nesprávný postup městského soudu mu byl v usnesení o zamítnutí jeho námitky neúčinnosti doručení vysvětlen, přesto podal kasační stížnost, která je nepřípustná.

Totožnou argumentaci zaujímá Nejvyšší správní soud ke stanovisku stěžovatele o tom, že může požadovat nařízení jednání, na které se potom z důvodu své majetkové situace nedostaví, přičemž žádá o ustanovení zástupce. Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že mu svědčí právo účasti na jednání soudu a že mu svědčí právo souhlasit s tím, aby bylo od jednání soudu upuštěno. Účastník řízení, kterému tato práva náleží, však musí podle názoru Nejvyššího správního soudu uvážit, jestli bude na jednání trvat a v tom případě se ho i účastnit, anebo nikoli. Pokud však stěžovatel trvá na nařízení jednání, ačkoli již při podání své žádosti ví, že se jednání nebude z důvodu své nemajetnosti účastnit, nesvědčí to o smysluplném uplatňování tohoto práva. Stejný závěr Nejvyšší správní soud zaujímá i ve vztahu ke stěžovatelovým opakovaným návrhům na určení lhůty k provedení procesního úkonu, neboť stěžovatel tento institut zneužívá k tomu, aby o jeho věci a různých návrzích bylo přednostně rozhodováno bez ohledu na to, zda v řízení skutečně k nějakému průtahu došlo či nikoli.

K argumentaci stěžovatele ve vztahu k tomu, že zákon neopravňuje žalovanou k postupu, jenž je předmětem přezkumu v tomto řízení a že mu není zjevné, co jsou tzv.

podmínky v rozhodnutí žalované, nemohl Nejvyšší správní soud přihlédnout, neboť nyní se řeší procesní otázky řízení, tj. zda bylo usnesení městského soudu o nepřiznání osvobození od soudních poplatků v souladu se zákonem či nikoli. Ze stejného důvodu se zdejší soud nemohl zabývat ani námitkou neurčitosti výroku rozhodnutí žalované z důvodu neuvedení evidenčního čísla určeného advokáta.

Stěžovatel v kasační stížnosti opětovně vyjadřuje své pochybnosti o tom, že místně příslušným soudem k projednání a rozhodnutí jeho žalob proti České advokátní komoře je Městský soud v Praze. Nejvyšší správní soud proto připomíná, že u určení advokáta zákon č. 85/1996 stanoví, že rozhoduje Komora (§ 18) a blíže vymezuje, že v rámci Komory toto rozhodování přísluší předsedovi Komory [§ 45 odst. 2 písm. a)]. Naopak ve vztahu k pobočce České advokátní komory v Brně zákon pouze demonstrativním způsobem uvádí, že tato zejména zajišťuje působnost pro evropské advokáty a advokáty se sídlem v obvodu krajských soudů v Brně a Ostravě a pro jejich advokátní koncipienty (§ 40 odst. 1). Soudem místně příslušným k projednání věci stěžovatele je tedy Městský soud v Praze. Příslušným orgánem Komory k vydání těchto správních rozhodnutí je totiž podle zákona její předseda, a ten nepochybně nemá sídlo na pobočce v Brně, nýbrž v Praze. Skutečnost, že příprava a zajištění rozhodnutí vydávaných podle ustanovení § 18 zákona o advokacii je fakticky delegována na brněnskou pobočku, není z hlediska vymezení místní působnosti správních soudů rozhodná. Právě uvedený závěr byl zdejším soudem již dříve opakovaně vysloven v řadě jiných věcí téhož stěžovatele, na což městský soud v napadeném usnesení správně poukázal.

Tvrdí-li stěžovatel v kasační stížnosti, že soud nepřihlédl k tomu, že mezi jeho náklady patří i prostředky vynaložené na samotnou komunikaci se soudem, které jsou pro osobu v hmotné nouzi značné, musí Nejvyšší správní soud opětovně poukázat na to, že Městský soud v Praze nepřiznal osvobození od soudních poplatků z důvodu, že by stěžovatel nedoložil svou nemajetnost, ale pro svévolné uplatňování práv. Zdejšímu soud nezbývá, než zopakovat závěr vyslovený ve výše citovaném rozsudku sp. zn. 6 Ads 77/2011, že jakkoliv komunikace se soudem může pro stěžovatele představovat značnou finanční zátěž, Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho činnosti známo, že si stěžovatel komunikaci se správními soudy usnadňuje zasíláním souborných podání, kdy do jedné obálky vloží desítky různých podání vztahující se k různým řízením, často navíc fakticky adresovaným i jiným soudům. Při rozhodování o přiznání či nepřiznání osvobození od soudních poplatků Městský soud v Praze správně přihlížel k dalším okolnostem případu, nejen k majetkové situaci stěžovatele, jak je zdůvodněno shora.

Nejvyšší správní soud dále uvádí, že není správný závěr stěžovatele o tom, že pokud by napadal pouze odůvodnění správního rozhodnutí, měla by být jeho žaloba odmítnuta. Jak totiž vyplývá z jeho žaloby ze dne 18. 7. 2011 napadá stěžovatel výrok rozhodnutí žalované o určení advokáta a dovozuje nezákonnost takového rozhodnutí. Žaloby podávané stěžovatelem, byť často hůře čitelné či pochopitelné, proto hodnotí Nejvyšší správní soud jako přípustné.

Na základě všech shora uvedených důvodů shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nedůvodnou a zamítl ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.; stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá, žalované pak podle obsahu soudního spisu žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2012

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu